

(1)

א.

שו"ת חוות יאיר סימן קצה

ונ"ל גם מ"ש הרא"ש להתיר לצורך מקום ר"ל שרוצה לבנות שם או לתקן לו במקומו דבר הנצרך לו מש"כ להרחיב חצירו ולצורך טיול ותוס' אור ורווח בעלמא לא אמר.

ב.

עיין שו"ת משיב דבר חלק ב סימן נו [בית יעקב]

ועדיין יש מקום לחלק בין הנאות של השחתת האילן ולומר דוקא דהתועלת בא לבעלים עם ההשחתה, משא"כ..אסור להשחית את האילן ואח"כ יבנה בית שמא לא יבנה ונמצא עובר על ל"ת כך דעתי הקלה נוטה:

(2)

עיין שו"ת חתם סופר חלק ב (יורה דעה) סימן קב

ובתשו' בית יעקב סימן ק"מ כתב דברים שאינם נכונים במחילת כבוד תורת

עיין דברים פרק כ פסוק יט

כִּי־תִצְוֶה אֶל־עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ לְתַפְשֶׁהָ לְאֶת־שָׁחִית אֶת־עֲצֵהּ לְגָדֶם עָלֶיהָ גְרֹזוֹן בִּי מִמֶּנּוּ תֹאכְלֵם וְאֵתוֹ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לְכֹא מִפְּנֵיךָ בְּמִצְוֶה

(3)

עיין שו"ת שאילת יעבץ חלק א סימן עו

עוד צריך אני למודעי שאם אף על פי שעוקרין הגפן ממקומה עדיין היא חיה ויכולין לנטעה במקום אחר אין כאן בית מיחוש לעולם דפשיטא אין זו קציצה ולא נאסרה כלל בשום אופן שהרי היא כנטועה במקומה, וכדקיי"ל גבי ערלה באילן שנעקר והסלע עמו אם יכול לחיות פטור מערלה כ"ש הכא בנ"ד כך נראה פשוט.

(4)

א.

עיין שו"ת חתם סופר חלק ב (יורה דעה) סימן קב

והנה בודאי קרא דלא תשחית דגבי מצור דמיירי דצריך לקורות האילן לבנות ממנו מצור כדכתי' אותו תשחית וא"א בלא קציצ' לצורך מצור ע"כ הזהיר הכתוב מה שהזהיר שלא ישחית בלא"ה אבל מצורך מקומו לבנות מצור על מקומו מזה הא לא מיירי קרא?

ב.

רא"ש מסכת בבא קמא פרק ח סימן טו

רב חסדא חזא תאלי ביני גופני אמר ליה לאריסיה זיל עקרינהו. גופני קנו דיקלי דיקלי לא קנו גופני. וכן אם היה צריך למקומו נראה דמותר.

(5) עיין שו"ת חתם סופר חלק ב (יורה דעה) סימן קב

וי"ל אה"נ לא הותר לקצוץ כלל שהרי יכול לעקור שרשו עם הסלע עמו ולנטוע במקום אחר ואיננו השחתה והרא"ש נמי דהתיר בצריך למקומו ומשמע אפי' לקוץ היינו בשאינו מוצא מקום אחר לנטוע בהם האילנות שרוצה לעקור וע"כ קוצץ אותם.

(6)

א. עיין המשך הגמ'

- שם שמואל אייתי ליה אריסיה תמרי, אכיל, טעים בהו טעמא דחמרא. א"ל: מאי האי?
א"ל: ביני גופני קיימי. אמר: מכחשי בחמרא כולי האי? למחר אייתי לי מקורייהו.
- ב.** ומ"מ לקולא לא אעביד עובדא כהר' יע"בן הנ"ל דשלא לצורך כלל למיעקרי לא הייתי מתיר.
- ג.** ובזה מדוקדק היטב מאוד דא"ל שמואל זיל אייתי לי מקורייהו ופירש"י מקורם ושרשם ומשינוי לשונו משמע שלא יקוץ אותם אלא יביא שרשם ומקורם וינטעם במקום אחר ולא לקוץ, וכן ר"ח אמר זיל עקרינהו ולא זיל קייצינהו.